

OHJEITA OPINTOTARJOTINVALINTOJEN TEKEMISEEN

KAIKILLE:

Opintojaksovalinnat on tehtävä 11.- 21.5.2026 Wilmaan

Tarjotin aukeaa 11.5. klo 16 ja sulkeutuu 21.5. klo 23.59. Valintojen tekeminen tarkoittaa sitä, että teet itsellesi lukujärjestyistä, johon tulee esivalinnoissa valitsemasi opinnot jaksoille ja oikeille koodeille (1-8). Löydät tuntikiertokavion paperisesta tarjottimesta. Samalla toteutat opintosuunnitelmaasi ja opinnot etenevät aikataulussaan.

Tarjotin on auki vain lyseolaisille 11.5. - 17.5. Kaurialan kanssa yhdessä järjestettävät opintojaksot ovat kuitenkin molemmissa kouluissa koko ajan avoimina kaikille. Lyseolaiset pääsevät tekemään muita valintoja Kaurialan tarjottimelta 18.5. -21.5.2026. **Varaa valintojen tekemiseen aikaa** ja tee ne tietokoneella eikä puhelimella.

Aloita opintojaksovalintojen tekeminen **tutustumalla näihin OHJEISIIN.**

Tee valinnat opintotarjottimeen ensin lyijykynällä esim. ympyröimällä. Seuraa ohjeita, niin pääset etenemään oikein. Voit tarkistaa oman opintosuunnitelmasi Wilman ”Opinnot” -välilehdeltä. Opintojaksojen suositellun suoritusjärjestyksen löydät Opintosuunnitelmalomakkeesta.

Halutessasi löydät opintojaksojen sisällöt täältä:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opetussuunnitelma/11422365/lukiokoulutus/oppiaine>.

Maanantaina 11.5. ryhmänohjauksessa ykköset jatkavat valintojen tekemistä paperitarjottimelle ja käyvät ryhmänohjaajan kanssa läpi sen, miten paperille tehdyt valinnat viedään Wilmaan. Ryhmänohjaajat näyttävät polun ja käytössä ovat Testiopiskelija Ykkönen ja Testiopiskelija Kakkonen. **Tarjotin aukeaa oman koulun opintojen valintaan 11.5. klo 16.00, ja paperitarjottimella olevat Kaurialan opintojaksot, jotka on merkitty kirjaimella K ennen opintojakson koodia (esim. K VEB32) ovat valittavissa samaan aikaan Kaurialan lukion tarjottimelta.**

Aloita tekemällä kynällä valinnat paperiseen opintotarjottimeen:

1. Opintojaksot pitäisi valita esivalintojen mukaisesti. Esivalinnat on tehty **Opinnot-näytöllä** olevan opintosuunnitelmasi pohjalta. **Siellä on merkitty numerolla 1 opintojaksot ensi vuodelle.** Opintotarjottimella on sellaiset opinnot, joissa on ollut riittävästi esivalintoja ja ryhmiä järjestetään esivalintoihin pohjautuva määrä. Pakollisia opintojaksoja on aina vähintään kuusi (paitsi matematiikassa, jossa on kaksi eri oppimäärää).
2. **Valitse ensimmäiseksi ne opintojaksot, joista järjestetään vain yksi ryhmä.** Nämä näkyvät tarjottimessa vain opintojaksokoodilla **ilman ryhmänumeroa/kirjainta.** (esim. KU06, MU03, KE05, GE02, FY07, EAB34) **lihavoituina ja harmaalla pohjalla.** Osa näistä opintojaksoista järjestetään yhdessä Kaurialan lukion kanssa. Ne tunnustat kirjaimesta **K** ennen **opintojaksokoodia** ja ne ovat lihavoituja ja harmaalla pohjalla. **Näistä opintojaksoista tehdään valinta Kaurialan lukion tarjottimelta** ja ne ovat heti avoinna kaikille. Älä kaihta yhteisten opintojen valitsemista – osa yhteisistä järjestetään Lyseolla ja osa Kaurialassa eli kulkemista on tarjolla tasapuolisesti. Yhteiset opintojaksot ovat välttämättömyys, jotta ne voidaan toteuttaa.
3. **Ylimääräisten vieraiden kielten (EAB, SAA, RAB, RAA, EAB, VEB, VEA) opinnoista osa valitaan omalta tarjottimelta, osa Kaurialan tarjottimelta.** Erotat Kaurialan tarjottimesta valittavat opintojaksot paperitarjottimella **edessä olevasta K-kirjaimesta.** Opintojaksot ovat yhteisiä ja

järjestetään pääsääntöisesti vuorotellen (pois lukien venäjä, joka järjestetään kokonaan Kaurialassa). Jos kielivalintaasi ei löydy omasta tarjottimesta, se on valittavana Kaurialan tarjottimella.

4. Valitse sitten sellaiset opinnot, jotka sinulta on **jäänyt suorittamatta ensimmäisenä vuonna**. Tarjottimella on **lihavoituna kakkosten kohdalla sellaiset opintojaksot, joissa on ollut paljon esivalintoja ja niistä järjestetään siksi ylimääräiset ryhmät**. Ryhmätunnus on silloin 7 (tai MU2 opintojaksolla 3, KU2:lla 4) Tulevien kakkosten ja abien **on ensisijaisesti valittava aina sellainen ryhmä, jos se järjestetään**. Huomaa, että kaikki ykkösille tarjottavat LI01 -ryhmät jakautuvat kahteen jaksoon!
Ykkösten ryhmissä on vain kaksi paikkaa muille, kuin uusille ykkösille. Näitä ryhmiä on perustettu seuraaviin opintojaksoihin: BI01,KE01-02,FY01-02,FI01, GE01, MU2, KU2, HI02

5. Lähde sitten tekemään **valintoja sidottuihin opintojaksoihin**. **Tulevilla kakkosilla** äidinkielessä (kolmessa jaksossa), ruotsissa (kahdessa jaksossa), matematiikassa (pitkässä viidessä jaksossa, lyhyessä kolmessa jaksossa) ja englannissa (kolmessa jaksossa) sinun tulee valita **saman kirjaimen mukainen ryhmä** (esim. RUB04.A ja RUB05.A.) **NÄMÄ KIRJAIMET EIVÄT VIITTA A OHJAUSRYHMIIN, VAAN OVAT OPINTOJAKSON RYHMÄTUNNUKSIA. Nämä tulevat automaattisesti valituksi oikein, jos TEET VALINNAN SIDOTUT OPINTOJAKSOT-kohdasta Wilmassa!**

Kirjaimellisia ryhmiä ovat:

MAB04, MAB05 ja MAB06-7

ÄI05-7 (kahdessa jaksossa) ja ÄI08

MAA05, MAA06,09 (sama kahdessa jaksossa) ja MAA07

RUB04 ja RUB05

ENA04 ja ENA05

Kakkosten urlien pitkälle matikalle sopivat ryhmät on merkitty * ja lyhyelle matikalle ** matikassa, äikässä, ruotsissa ja enkussa ja näihin ryhmiin heille on tehty valmiiksi valinnat sen mukaan kummastako matikan oppimäärästä on ykkösellä tehty opinnot. Tämän pitäisi mahdollistaa teille pääosin myös valinnaisten saaminen esivalintojen mukaisesti. **URL01** valitaan OPO02 rinnalle koodille 6 ja lisäksi koodille 8. Toteutus samalla koodilla opo-tuntien kanssa ja osittain 8-koodilla.

”Tähtiryhmissä” on jonkin verran paikkoja myös muille opiskelijoille.

6. Tee sitten muut valinnat. **Ryhmät 25A, 25B ja 25C lähtevät tekemään valintoja viidennestä jaksosta alkaen ”käänteisessä järjestyksessä” – ryhmät 25D, 25E ja 25F ensimmäisestä jaksosta alkaen**. Näin saadaan tasoitettua ryhmäkokoja.
7. Voit joutua tekemään muutoksia sidottujen opintojaksojen valintaan, mutta **kaikkia pakollisia opintojaksoja on kuusi ryhmää eli näe vaivaa oikean reitin löytämiseen**.

ENSI VUODEN KAKKOSILLE ERITYISESTI HUOMIOITAVAA

- 1) **Jos sinulla on ensimmäisen vuoden opintojaksoissa nelosia (tai jossain aineessa liikaa nelosia nyt jo), sinun on valittava näitä opintoja uudelleen ennen etenemistä uusiin opintojaksoihin. Osallistu tukiopintojaksoille, joita järjestetään matematiikassa ja englannissa!**

- 2) Huolehdi, että suunnitelmasi ja opintojaksovalintasi mahdollistavat lukion oppimäärän valmistumisen säädetyssä ajassa. Toisen vuoden jälkeen on tavoite, että pakolliset opinnot ovat pitkää matematiikkaa ja osalla yhteiskuntaoppia lukuun ottamatta suoritettu (kolmevuotinen suunnitelma) ja että kasassa olisi n. 120 op.
- 3) Mikäli et saa opintojaksovalintojasi toteutettua, varaa aika opolle.
- 4) Nyt joudut jo huomioimaan tulevat ylioppilaskirjoitukset abi-vuonna: millainen kirjoitussuunnitelma sinulla on? Abi-vuoden syksyn kirjoituksiin suositellaan kirjoitettavaksi ainoastaan 1-2 ainetta ja pääpaino kirjoituksissa on aina keväällä.

Kaikissa reaaliaineissa on tavoite, että syksyn kirjoituksia varten niiden pakolliset ja valinnaiset opinnot opiskellaan kakkosvuonna. Lähes kaikissa muissakin aineissa tulisi kolmannen vuoden syksyn yo-kokeet huomioida ja kakkosvuoden valinnoissa. Muutamia esimerkkejä: Jos aiot kirjoittaa...

- ...terveystiedon syksyllä, niin valitse TE03 jaksosta kolme, neljä tai viisi. Opintojakso saattaa ensi vuonnakin olla vastajaksossa 2. tai myöhemmin, jolloin et ehdi opiskella sitä ennen syksyn yo-koea.
 - ...ruotsin syksyllä, niin valitse RUB06 viidennestä jaksosta (syksyllä vasta 2. jaksossa)
 - ...englannin syksyllä, valitse ENA07 viidennestä jaksosta. Abivuotta voi muutenkin keventää ottamalla tämän jo 2. vuoden keväällä.
 - ...historian syksyllä, valitse HI08 viidennessä jaksossa
 - ...lyhyen matikan syksyllä, valitse MAB08 ja MAB10 viidennestä jaksosta.
 - ...yhteiskuntaopin syksyllä, tee YH03 kakkosella
 - ...biologian syksyllä, valitse BI04 ja BI05 kakkosella
 - ...psykologian syksyllä, tee PS03 ja PS04 kakkosella. PS07 ei saa opiskeltua syksyn yo-kokeeseen.
- 5) Jos jokin opintojakso järjestetään vain kerran tai pääsääntöisesti jaksoissa 4 ja 5, **todennäköisesti niiden sijoittelu on myös seuraavana vuonna samankaltainen.** Huomioi tämä opintovalinnoissasi ja yo-kirjoitussuunnitelmassasi.
 - 6) **OP02 on pakollinen opintojakso, joka alkaa 4. jaksossa.** Opiskelijat valitsevat oman oponsa ryhmän kirjaintunnuksen mukaan (Tiina TM, Anne AA, Kukka KT).
 - 7) **HI4ÄI8 on kahdella eri koodilla jaksossa 5, molemmat valitaan. Jos olet valitsemassa tämän, pyydä opettajalta ohje siitä, miten teet valinnat koskien äidinkielen pitkää opintojaksoa.**

ENSI VUODEN ABEILLE ERITYISESTI HUOMIOITAVAA

Ennen lopullista yo-kirjoitussuunnitelmaa katso, miten saat opintojaksovalinnat toteutettua. Onko tarpeen vaihtaa yo-suunnitelmaa ja saada mahdollisuus osallistua kaikille tarvitsemillesi opintojaksoille?

- 1) Lue ensin kaikkia koskevat ohjeet yläpuolelta.
- 2) Kertausopintojaksot järjestetään puolikkaina, jolloin puolet opintojaksosta on itsenäistä opiskelua. Lähiopetustunnit edellyttävät läsnäoloa ja opintojakson aikana annettavat itsenäiset tehtävät on tehtävä jakson kuluessa. Monet kertausopintojaksoista ovat yhteisiä Kaurialan kanssa, koska muuten niitä ei voi toteuttaa. **Jos opintojakson edessä on K, valitse se Kaurialan tarjottimesta.** Syksyn kirjoitusten kertausopintojakso opiskellaan jaksossa 1 ja kevään kirjoitusten kertausopintojakso jaksossa 3. Jos kirjoitat aineen keväällä, pyri valitsemaan kirjoitettavasta aineesta tarvitsemasi opinnot jaksoista 2-3, sillä jakson 1 ryhmät on pääasiassa suunnattu syksyn yo-kokeisiin osallistuville.
- 3) S2 opiskelija: valitse sekä S210 että S211 kirjoituksiin valmistavina opintojaksoina.

- 4) Pitkän matematiikan kertaus on jaettu kahteen osaan MAA13 ja MAA14. Molemmat opintojaksoista suositellaan opiskeltaviksi.
- 5) Lyhyen matematiikan kertauksia on kaksi: abikertaus mab10 ja matematiikka tietokoneella mab15. Jos kirjoitat lyhyen matematiikan keväällä, valitse molemmat.
- 6) Opo2 jatkuu abivuonna. Valitse oman opon ryhmä 2. jaksosta nimikirjainten mukaan (osa tunneista jakson aikana)
- 7) Jos et saa toteutettua kaikkia valintojasi, katso löytyykö Kaurialasta kaipaamasi opintojakso tai onko se siellä kannaltasi paremmassa paikassa tarjottimella. Kaurialan lukion ensi lukuvuoden tarjotin löytyy Kaurialan lukion kotisivuilta. Kaikki opintojaksot toisesta koulusta on valittavissa 18.5. - 21.5.2026.

JOITAKIN OPINTOJAKSOHUOMIOITA:

- 1) **Kaikki voivat valita YRI-opintoja**, jos olet kiinnostunut niiden suorittamisesta. YRI09 on sijoittajakoulu, joka jatkuu läpi lukion. Vuosi yrittäjänä YRI04 on myös kaikkien ensi vuoden kakkosten valittavissa. Huomaa, että siinä sitoudutaan mukaan koko vuodeksi.
- 2) **URL02-03** = verkkototeutus urheilulinjalaisille. Henkisen valmennuksen ja lihashuollon harjoitukset. Oma reflektointi. Opintojakso Moodlessa itsenäisesti.
- 3) **MU06** laulu- ja bändisoitto: Tule musisoimaan ja/tai laulamaan! Opintojakson aikana voit kehittää omaa äänenkäyttöäsi ja musisointitaitojasi sekä tutustua uusienkin soitinten perusteisiin.
- 4) **MU09** Kuoro. Opintojaksolla kerätään suorituskertoja useamman jakson aikana ja harjoituskerroista sovitaan yhdessä opettajan kanssa.
- 5) **TO06** Innovoiva teknologian käyttö ja luovuus: rakennetaan raketti, joka ammutaan taivaalle! CanSat -projekti.
- 6) **FY11** Kosmologia. Opintojakso järjestetään Kaurialassa, opettajana Anne-Mari Keränen.
- 7) Jos haaveilet **kansainväliseen liikkuvuuteen** osallistumisesta, niin ilmaise halusi valitsemalla 1. jaksosta **TO02**. Tällä hetkellä seuraavalle vuodelle on suunnitelmissa seuraavat kansainväliset liikkuvuudet, joiden toteutuminen tosin varmistuu vasta elokuussa: Bautzen Saksa, Palermo Sisilia, Bordeaux Ranska, Kranj Slovenia ja HAMK yhteistyössä RUN EU Belgiaan
- 8) **BI08** ei valittavissa, mutta tiedoksi, että järjestetään ensi vuonna. Info ja aikataulu syksyllä.

Kun olet tehnyt valinnat paperiversioon, siirryt tekemään valintoja Wilmaan.

Kun olet tehnyt valinnat paperiversioon, siirryt tekemään valintoja Wilmaan.

Opintotarjotin **aukeaa Wilmaan ma 11.5. klo 16.00 ja sulkeutuu to 21.5.klo 23.59**. Kaurialan tarjottimeen pääset tekemään valintoja 18.5.klo 8.00 alkaen.

Kun teet valinnat Wilmassa, opintotarjotin löytyy seuraavasti:

Wilma → Kurssitarjotin (kolmen pisteen takaa) → Kurssitarjotinvalinnat →

Muuta kurssitarjotinvalintoja → Lyseon lukion opintotarjotin 2026-2027.

Nykyiset ykköset: aloitat avaamalla SIDOTUT OPINTOJAKSOT 2 vsk.

Kun teet valinnan tästä, niin kaikki saman tunnuksen opintojaksot tulevat valituiksi eri lukuvuosijaksoista ja nopeuttaa sinua ja lukujärjestyksesi ryhmät menevät oikein.

VALITSE SIILTÄ NE ryhmät, joita opiskelet ensi vuonna koskien ÄI05-08, RUB14-RUB15, ENA04-ENA05, MAA05-07,09, MAB04-07, BI02-03, FY01.-FY2.7 (huom kakkosten ryhmä) ja ke01.-2.7 (kakkosten ryhmä). MYÖS yhdistelmä HI04-ÄI08 -ryhmä on sidotuissa.

- **Jos sinulla on jäänyt ykkösellä puutteita sidottuihin opintojaksoihin, tarkista valinnat opon kanssa. Ykkösten sidottuja opintojaksoja ovat** ÄI1-4, MAA2-4, MAB2-3, ENA1-3, RUB11-12, FY01-2, KE01-2

Jos kolmannen vuoden opiskelijalla on joku osa pitkästä opintojaksosta tekemättä, valinta tehdään opon kanssa.

HYVÄKSILUETTAVISTA OPINNOISTA:

KORKEAKOULUOPINNOT:

Nuorten lukiokoulutuksessa opiskelijalla tulee olla mahdollisuus kehittää jatko-opintovalmiuksiaan, kansainvälistä osaamistaan sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamistaan (lukiolaki 714/2018, 15 §). Opiskelijan lukio-opintojen etenemisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen tueksi opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman.

Opiskelijalle järjestetään mahdollisuuksia yksilöllisiin opintoihin koskeviin valintoihin niin, että hän voi hyödyntää korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten opetustarjontaa kotimaassa ja kansainvälisesti.

Osa lukiokoulutuksen oppimäärän opinnoista on järjestettävä yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa. (Lukiolaki 714/2018, 13 § 3 mom.)

Lukion opetus ja muu toiminta järjestetään siten, että opiskelijoilla on monipuoliset mahdollisuudet saada tietoa ja kokemuksia korkeakouluopiskelusta. Keskeisenä tavoitteena on sujuvoittaa opiskelijan siirtymistä lukiosta korkea-asteen opintoihin ja edelleen työelämään.

Jos haluat tehdä korkeakouluopintoja osana lukion oppimäärää, toimi seuraavasti:

1. Tutustu tarjontaan. Tavastian lukiokoulutuksella on yhteistyösopimukset Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston kanssa, mutta muistakin korkeakouluista voit suorittaa opintoja. Kysy myös aineenopettajalta suosituksia sopivista opinnoista, jos olet erityisesti kiinnostunut johonkin aineeseen liittyvistä sisällöistä.
2. Käy opon luona. **Opo kirjaa suunnittelemasi opinnot opintosuunnitelmalomakkeelle.** Korkeakouluopintoja voi suunnitella opintoihin lukuvuoden aikana, mutta viimeistään 4.jakson loppuun mennessä ne tulisi olla **sovittu ja kirjattu** keväällä valmistuvien osalta 4.jakson loppuun mennessä ja syksyllä valmistuvien osalta 1.jakson loppuun mennessä. Opintoja voit tehdä niin, että saat suoritusmerkinnän viimeistään viikkoa ennen valmistumispäivää.
3. Tee suunnittelemasi opinnot
4. Kun olet saanut opinnot valmiiksi ja todistuksen siitä, käy apulaisrehtori Tiina Kivisen luona ja esitä hänelle todistus. Tiina katsoo, että kyseiset opinnot ovat suunnittelemasi mukaiset ja tekee merkinnän Wilmaan.

HAMKIN VÄYLÄOPINNOT:

Voit suorittaa Liiketalouden väyläopinnot lukioaikana saadaksesi opiskelupaikan. Kysy lisätietoja Anne-opolta!

OPINNOT VANAJAVEDEN OPISTOSSA, VOPISSA:

Lukio-opintoihin voidaan lukea hyväksi myös VOPissa opiskeltuja opintoja, jotka tukevat lukion oppisisältöjä ja tavoitteita. Tutustu VOPin tarjontaan <https://www.kktavastia.fi/vanajaveden-opisto/> ja selvitä apulaisrehtori Tiina Kiviseltä voitko saada opintopisteitä kurssista, joka sinua kiinnostaa.